

Opublikowano dnia 10 maja 1956 r.

009649/12

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ OPIS PATENTOWY

Nr 38708

Kl. 22 ^{a, 49/12} ~~1-8~~

Skarb Państwa

(Centralny Zarząd Przemysłu Rybnego — Laboratorium Centralne *)

Gdynia, Polska

Sposób wytwarzania barwnika siarkowego

Patent trwa od dnia 28 maja 1954 r.

Wynalazek dotyczy sposobu otrzymywania barwnika siarkowego z odpadów rybnych (zwierzęcych) i drzewnych.

Znane były już od dawna barwniki siarkowe otrzymywane z odpadów zwierzęcych, jak również z odpadów drzewnych, lecz barwniki te były mało wytrzymałe na światło i pranie. Ostatnio otrzymano barwniki trwałe i w porównaniu z innymi barwnikami stosunkowo nie drogie, wskutek czego farbowanie barwnikami siarkowymi znalazło szerokie zastosowanie.

Wykazano też szerokie możliwości stosowania barwników siarkowych, między innymi do barwienia sieci, które dzięki temu zostają uodpornione przeciw gniciu, przez co bardzo przedłuża się ich trwałość (Perelman i Szastina „Konserwowanie rybnołownych siatematieriałów”). Sieci barwione na kolor brązowy dają połowy znacznie przewyższające połowy uzyskiwane za pomocą sieci białych. Z tych względów wskaza-

ne jest by barwniki siarkowe, szczególnie barwnik brązowy, również ceną nie różniły się od innych środków stosowanych do impregnacji sieci.

Sposobem według wynalazku, w którym jako surowce wyjściowe stosuje się odpady rybne i drzewne otrzymuje się barwnik odpowiadający tym wymaganiom.

Sposób według wynalazku polega na ogrzewaniu w środowisku alkalicznym mieszaniny odpadów rybnych i drzewnych z siarką sulfonafalenem i siarczanem miedzi. W zależności od ilości poszczególnych składników mieszaniny otrzymuje się barwnik o różnym odcieniu. Otrzymywany barwnik posiada dużą odporność na światło i pranie i nadaje się do barwienia bawełny, lnu, konopi, papieru i sztucznych włók-

*) Właściciel patentu oświadczył, że twórcą wynalazku jest dr inż. Wiktor Skarżyński.

kien celulozowych. Można stosować go jako podkład do późniejszego barwienia barwnikami zasadowymi.

P r z y k ł a d. 13 kg nieoczyszczonego naftalenu miesza się z 20 kg stężonego kwasu siarkowego i ogrzewa przez kilka godzin w temperaturze 40 — 50°C. Otrzymany sulfonaftalen wlewa się do kotła żeliwnego, zawierającego 300 kg 10%-owego technicznego ługu sodowego i 3 kg technicznego siarczanu miedzi. Po dokładnym wymieszaniu masy dodaje się do niej 100 kg obliczonych na suchą masę odpadów rybnych, po czym całość ogrzewa się lekko przy ciągłym mieszaniu. Gdy masa zrzednie dodaje się 100 kg siarki i 30 kg trocin drzewnych oraz 100 kg 50%-owego ługu sodowego.

Zawartość kotła przy ogrzewaniu i ciągłym mieszaniu zagęszcza się powoli do konsystencji gęstej śmietany. Ciecz ogrzewa się coraz silniej, bądź w tym samym kotle, bądź w brytwannach, aż do pojawienia się żarzących kulek, co wskazuje na koniec reakcji. Po wystygnięciu, twarzą masę miele się w młynie kulowym.

Otrzymany barwnik można oczyścić przez rozpuszczenie w wodzie i wysolenie lub też można stosować go wprost po zmieleniu, bez dodatkowych operacji. Przy farbowaniu wskazane jest, w celu zupełnego rozpuszczenia barwnika, dodać, jak zwykle przy barwnikach siarkowych, około 100% siarczku sodowego i 25% węglanu sodowego w stosunku do wagi barwnika.

Z a s t r z e ż e n i e p a t e n t o w e

Sposób wytwarzania barwnika siarkowego z odpadów rybnych i drzewnych, znamienny tym, że mieszaninę odpadów rybnych i drzewnych ogrzewa się w środowisku alkalicznym z siarką, sulfonaftalenem i siarczanem miedzi.

S k a r b P a ń s t w a
(C e n t r a l n y Z a r z ą d P r z e m y s ł u
R y b n e g o — L a b o r a t o r i u m
C e n t r a l n e)

Zastępca: Kolegium Rzeczników Patentowych